

# Sak til Landsmøtet

# Nr: 4

Saksbehandler: Hans Arne Pettersen

Dato: 10.08.2023

Dokumentnr DM: 1330457

## FRAMTIDIG ORGANISERING AV FYLKESLEDDET I NSF

### Forbundsstyret anbefaler landsmøtet å fatte følgende vedtak

1. Landsmøtet vedtar at organisering av fylkesleddet i NSF skal bestå av 15 styrer og 15 administrative kontorer.
2. Landsmøtet vedtar at fylkesmøter med valg av fylkesstyrer skal arrangeres innen 1. april i oddetallsår det ikke arrangeres landsmøter.
3. Landsmøtet vedtar at ny organisasjonsmodell iverksettes etter at det er arrangert fylkesmøter med valg av nye politiske styre innen 1. april 2025.
4. Landsmøtet vedtar at organisering av NSF ikke skal være avhengig av nasjonal fylkesstruktur. Nødvendige vedtektsendringer inngår i total revisjon av vedtektene.
5. Landsmøtet vedtar at eksisterende organisering og vedtektsbestemmelser videreføres fram til nye vedtekter er besluttet.



NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Telefon 02409  
www.nsf.no

Org.nr: NO 960 893 506 MVA  
Fakturaadresse: faktura@nsf.no

## Innhold

Historikk.....	3
Bakgrunn for saken.....	3
Tre alternative modeller for organisering av fylkesleddet i NSF.....	5
Vurderingsgrunnlag .....	5
Modell 1: 15 områder.....	6
Styrker .....	6
Svakheter.....	7
Vurdering.....	7
Modell 2: 11 områder.....	8
Styrker .....	8
Svakheter.....	8
Vurdering.....	9
Modell 3: hybridmodellen.....	10
Styrker .....	10
Svakheter.....	10
Vurdering.....	11
Forbundsstyrets anbefaling til landsmøtet om valg av organisasjonsmodell.....	12
Framtidig organisasjonsmodell må legge best mulig til rette for politisk arbeid.....	12
Mange ulemper og for stor usikkerhet med hybridmodellen.....	13
Framtidig organisering med 15 fylkesstyrer og 15 fylkeskontor vil legge godt til rette for videreutvikling av NSF.....	13
Økonomiske konsekvenser av modellene.....	14
Innmeldte saker fra fylkesleddet som ønskes behandlet i landsmøtet.....	15
Behov for vedtektsendringer.....	17
Endring av fylkesbegrepet.....	18
Vedtektsendringer uansett hvilken organisasjonsmodell som velges.....	19
Forbundsstyrets mandat og kompetanse.....	20
Sammensetning av fylkesstyret, herunder frikjøp av nestleder.....	20
Tidspunkt for iverksetting av valgt organisasjonsmodell – overgangsordning.....	21
Overgangsordning.....	21
Framtidig organisasjonsmodell med 15 fylkesstyrer.....	21
Nytt valgtidspunkt for fylkesstyret.....	23
Bedre tid til å gjennomføre nødvendige vedtektsendringer og valg av nye fylkesstyrer.....	23
Endringer i valgbestemmelser bør vedtas før eventuelt valg av nye fylkesstyrer.....	24
Samlet vurdering:.....	26

## Historikk

Fram til begynnelsen av 1980-tallet var fylkesleddet i NSF organisert i 25 kretser som hver bestod av lokale lag. Som følge av ny organisering av helsetjenesten<sup>1</sup> ble kommunene og fylkeskommunene ansvarlige for å dekke befolkningens behov for helsetjenester. I dette bildet var det naturlig at landsmøtet vedtok at NSF skulle forhandle med fylkeskommunene. Dette var begynnelsen på en omfattende endring av organisasjonsstrukturen som blant annet førte til at NSF organiserte seg etter fylkesgrensene. Etter ekstraordinært landsmøte i 1982 fikk de 19 kretsene lønnet kretsleder, det ble etablert kretskontor og kretsstyrene fikk ansvar for forhandlinger og kontakt på fylkesnivå.

Etter den tid har det vært endringer i oppgavefordelingen mellom stat og fylker. Fra midten av 1990-tallet til midten av 2000-tallet er endringene blant annet preget av overføring av oppgaver fra fylkeskommunen til staten, særlig innenfor helse- og sosialsektoren. Foretaksreformen fra 2002 er et relevant eksempel. Da ble de fylkeskommunale sykehusene adskilt fra (fylkes)kommunal forvaltning og videreført som helseforetak organisert i statlige regionale helseforetak. I dag dreier fylkespolitikken seg generelt sett om få saksområder, og i svært liten grad om helsepolitikk. Dessuten er de store sakene i vesentlig grad avhengig av statlige beslutninger og utredninger.

Denne saken har i utgangspunktet opprinnelse i Stortingets vedtak om regionreform i 2017. Som følge av at NSFs organisering var knyttet opp mot betegnelsen «fylke» i vedtektene gjennomførte NSF en OU-prosess i fylkesleddet i perioden 2017 – 2019. Landsmøtet i 2019<sup>2</sup> vedtok å videreføre fylkesmodellen som organisasjonsmodell, og derigjennom at antallet fylkesstyrene og fylkeskontor skulle reduseres fra 19 til 11 i tråd med den nye nasjonale fylkesinndelingen. På grunn av pandemien og prolongering av fylkesstyreperioden ble valgene til nye fylkesstyrene først gjennomført i september 2020. Avvikling og etablering av nye kontorlokaler, flytting av arbeidsplasser, organisasjonsendringer, tilsetninger og øvrig arbeid med å iverksette ny struktur pågikk i hele 2020.

## Bakgrunn for saken

Bakgrunnen for denne saken er endringen av fylkesgrenser gjeldende fra 01.01.2024. Som følge av at vedtektene knytter NSFs organisering opp mot fylkesinndelingen er den framtidige fylkesstrukturen i NSF på ny oppe til debatt.

Spørsmål om fylkesstrukturen i NSF og framtidig organisering ble aktualisert allerede da regjeringen Støre iverksatte en prosess for at tvangssammenslåtte fylker skulle kunne deles opp igjen. Forbundsstyret tok konsekvensene av dette og iverksatte et arbeid med å utrede konsekvensene for NSF allerede før Stortinget 14. juni 2022 vedtok deling av Viken, Vestfold og Telemark samt Troms og Finnmark.

Framtidig organisering av fylkesleddet har senere vært på forbundsstyrets agenda. Utgangspunktet for de første diskusjonene var at enten måtte vedtektene endres for å beholde organiseringen i 11 områder, eller så måtte organiseringen i fylkesleddet endres til 15 områder.

Forbundsstyrets arbeid med saken har hatt følgende framdrift:

- I mars 2022 ble det nedsatt en arbeidsgruppe<sup>3</sup> som fikk i oppdrag å vurdere konsekvensene av:

---

<sup>1</sup> Som følge av regionreformen ble det etablert tre hovednivå av helsetjenester; distriktshelsetjenesten (dagens kommunehelsetjeneste), fylkeshelsetjenesten (lokal-, sentral- og spesialsykehus) og regionshelsetjenesten som skulle ivareta spesialiserte sykehustjenester det ikke var rasjonelt å etablere i hvert fylke.

<sup>2</sup> Landsmøtesak 3/2019: OU-prosessen – framtidig organisering av fylkesleddet i NSF (DM#1110282).

<sup>3</sup> FS-sak 13/2022: Utredning av fylkesoppløsningens konsekvenser for NSF (DM#1254296).

1. Å følge NSF's vedtekter for lokal organisering ved å følge den til enhver tid gjeldende fylkesinndeling.
2. Å videreføre dagens organisering med 11 områder.

Et flertall i arbeidsgruppen anbefalte gjeldende modell med videreføring av 11 områder som framtidig organisering av fylkesleddet. Arbeidsgruppens mindretall anbefalte å følge den til enhver tid gjeldende fylkesinndeling.

- Arbeidsgruppens rapport<sup>4</sup> ble behandlet i forbundsstyret<sup>5</sup> i november 2022. Analysen av de to modellene viste at begge hadde svakheter. Forbundsstyret vedtok derfor at det skulle utredes en organisasjonsmodell basert på styrkene delvis i gjeldende modell og delvis på fylkesmodellen. Gjennom dette var tanken på den ene siden å bevare kompetanse, faglighet og tilgjengelighet for tillitsvalgte og medlemmer som i dagens 11 fylkeskontor. På den andre siden øke muligheten til å styrke det politiske arbeidet gjennom flere fylkesstyres/frikjøpte politikere, som igjen vil kunne gi flere å spille på og nærmere kontakt der politikken skal utvikles og utøves. Denne hybride modellen innebærer å videreføre 11 fylkeskontor med alle ansatte og ansvarsområder i administrativ leders linje. Modellen innebærer videre at NSF's politiske struktur skal endres etter ny fylkesinndeling slik at det blir ett fylkesstyre med frikjøpt fylkesleder og nestleder i hvert fylke. Det forutsettes også at det blir etablert nye kontorfellesskap for fylkesledere og nestledere slik at politisk ledelse i alle 15 fylker får hensiktsmessige arbeidsforhold. Videre skulle denne hybride modellen ivareta at alle fylkesstyrene få tilsvarende støtte fra fylkeskontorene.
- Modellen med 11 administrative kontorer og 15 fylkesstyres (hybridmodellen) ble utredet i samarbeid med fylkesleddet, og deretter presentert for – og diskutert i et forbundsstyreseminar i mars 2023.
- Forbundsstyret fikk så i april 2023 en samlet framstilling<sup>6</sup> av de tre aktuelle modellene til diskusjon:
  1. Følge NSF's vedtekter ved å følge fylkesinndelingen til enhver tid – 15 områder
  2. Videreføre dagens organisering med 11 områder
  3. En modell med 11 fylkeskontorer og 15 fylkesstyres – hybridmodellen

Framstillingen av de tre modellene baserer seg i stor grad på ovennevnte rapport fra forbundsstyrets arbeidsgruppe. I arbeidet med hybridmodellen er det i tillegg gjennomført et møte med fylkesledere/fylkesnestledere og et med administrative ledere der det ble orientert om arbeidet med hybridmodellen og gitt muligheter for å komme med innspill til modellen. Det er også gjennomført en workshop med representanter fra administrative ledere, fylkesledere, fylkesnestledere, økonomi- og HR-avdelingen samt representant for interne tillitsvalgte. Formålet var å klargjøre oppgavefordeling og grensesnitt mellom det administrative og de politisk valgte på fylkeskontorene. Vurderingene av de tre modellene er også basert på innspill fra workshopen.

Arbeidsgruppen gjennomførte en SWOT-analyse<sup>7</sup> av de to modellene. Analysen ble brukt som utgangspunkt for å gjennomføre tilsvarende vurdering av styrker, svakheter, muligheter og trusler med hybridmodellen. Med bakgrunn i dette ble så en SWOT-analyse av hybridmodellen

---

<sup>4</sup> Rapport: Lokal organisering i NSF (DM#1329425). Vedlegges.

<sup>5</sup> FS-sak 52/2022: Evaluering av fylkesstrukturen som fulgte av OU-prosessen (DM#1291292).

<sup>6</sup> FS-sak 17/2023: Framtidig organisering av fylkesleddet i NSF (DM#1318912).

<sup>7</sup> En strategisk analyse for å få oversikt over styrker og svakheter i en organisasjon. De fire bokstavene «SWOT» representerer for bokstaven i de engelske ordene Strengths (styrker), Weaknesses (svakheter), Opportunities (muligheter) og Threats (trusler).

delt med fylkesledere og administrative ledere. De ble bedt om å gi en samlet vurdering av analysen fra ansatte og politikere på respektive fylkeskontor. Noen av kommentarene fra fylkene dreide seg ikke bare om hybridmodellen, men gikk også direkte på modellene med henholdsvis 11- og 15-områder. Vurderingen av disse to modellene i denne saken baserer seg derfor også på noen innspill fra fylkesleddet.

Hybridmodellen aktualiserte behovet for å tydeliggjøre skillet mellom politikk og administrasjon. I dialogen med fylkesleddet knyttet til SWOT-analysen ble fylkene derfor også invitert til å gi synspunkter på om fylkeskontorets oppgaver/funksjoner er politiske eller administrative – og om hovedansvaret først og fremst ligger i fylkeskontoret eller fylkesstyret. Innspill i denne sammenhengen kommenteres under hybridmodellen nedenfor.

- I mai 2023 realitetsbehandlet forbundsstyret sak<sup>8</sup> om framtidig organisering av fylkesleddet som grunnlag for hvilken organisasjonsmodell i fylkesleddet som skulle anbefales til landsmøtet.

## Tre alternative modeller for organisering av fylkesleddet i NSF

Forbundsstyret vil i dette kapittelet redegjøre for de tre aktuelle modellene. Grunnlaget for vurderingene av modellene er delvis basert på prinsippene fra landsmøtesaken i 2019 og delvis på nye faktorer som forbundsstyret har lagt til grunn for arbeidet med saken.

### Vurderingsgrunnlag

I vurderingene av de tre modellene for framtidig organisering av NSF's fylkesledd er først og fremst prinsippene for framtidig organisering som fulgte av ovennevnte landsmøtesak lagt til grunn. Disse er:

- Fremtidig organisering av NSF skal tilrettelegge for best mulig politisk påvirkning mot viktige beslutningstakere
- Fremtidig organisering skal sikre kontinuitet i relasjonen mellom tillitsvalgte og lokalkontoret
- Fremtidig organisering av NSF skal tilrettelegge for at alle medlemmer og tillitsvalgte skal ha mest mulig lik kvalitet på tjenestene uavhengig av tariffområde
- Fremtidig organisering av NSF skal tilrettelegge for muligheten til å skille politisk og administrativ ledelse på lokalkontorene
- Fremtidig organisering av NSF skal ivareta robuste kompetansemiljøer
- Ved en eventuell sammenslåing av fylkeskontor, skal følgende kriterier ligge til grunn for lokalisering:
  - Samferdsel- og kollektivknutepunkt
  - Medlemstall
  - Reisetid til viktige samarbeidspartnere/beslutningstakere

Prinsippene ble vedtatt etter en grundig prosess som blant annet inkluderte en bred høringsrunde i organisasjonen. De lå til grunn for vurderingene av aktuelle modeller som ble lagt fram for landsmøtet, og for forbundsstyrets anbefalinger i saken. Prinsippene vil være et godt grunnlag for vurderingen av de tre modellene for framtidig organisering i fylkesleddet – som i bunn og grunn er en fortsettelse av diskusjonene i tilsvarende sak under landsmøtet i 2019.

Sentralt i denne saken er som tidligere omtalt (side 2 her) rapporten fra arbeidsgruppen oppnevnt av forbundsstyret. Arbeidsgruppen hadde som mandat å gi en begrunnet anbefaling til framtidig organisering som skulle ivareta følgende faktorer:

---

<sup>8</sup> FS-sak 25/2023: Framtidig organisering av fylkesleddet i NSF (DM#1321650).

- Medlemmer og tillitsvalgte får gode tjenester
- Ressursene blir brukt hensiktsmessig og effektivt
- Fylkeskontorene har god ledelse, gode fagmiljøer og et godt arbeidsmiljø
- NSF's medlemsdemokratiske prinsipper ivaretas
- Lokale faggrupper kan ivareta sitt arbeid

Disse faktorene forsterker noen av prinsippene og presiserer viktige elementer ved framtidig organisering av fylkesleddet i NSF som er tilpasset dagens situasjon. Faktorene er sammen med prinsippene viktigste grunnlag for vurderingene av de tre modellene.

Som redegjort for innledningsvis har det i lang tid pågått mange utviklingsprosesser og organisasjonsendringer i fylkesleddet. Disse har delvis vært overlappende i tid, og de har medført at det har vært lite ro rundt organiseringen av fylkesleddet.

Det vil også være viktig å forsøke å finne fram til en løsning som organisasjonen kan omforenes om uten at landsmøtet 2023 skal bli preget av nye opprivende diskusjoner om intern organisering. Det er en stor belastning for organisasjonen, spesielt fylkesleddet, å skulle stå i en endringsprosess enda lenger. Derfor er det formålstjenlig å forsøke finne en løsning som ikke medfører en grunnleggende debatt om organisering i fylkesleddet på landsmøtet 2023. NSF har mange viktige, politiske temaer som fortjener en grundig og god behandling på landsmøtet.

De tre modellene presenteres enkeltvis ved at det først henvises kort til funn i SWOT-analysene, deretter gis en vurdering knyttet opp mot disse analysene og forbundsstyrets anbefaling om valg av organisasjonsmodell. I saken redegjøres det deretter for de økonomiske konsekvensene av modellene, så presenteres innmeldte saker til landsmøtet som har betydning for denne saken før en grundig gjennomgang av spørsmål som har med behov for vedtektsendringer å gjøre. Tidspunkt for iverksetting av valgt organisasjonsmodell – og overgangsordning får også en grundig behandling før saken avsluttes med en samlet vurdering.

## **Modell 1: 15 områder**

### Styrker

Analysen av modellen med 15 områder (15 fylkeskontor og fylkesstyrer) viser at den vil kunne bidra til å øke mulighetene til å lykkes med utadrettet politisk arbeid:

- Ved muligheter for økt lokal aktivitet og synlighet med to politisk frikjøpte i hvert fylke
- Gjennom nærheten til distriktene som i økende grad opplever ulikheter i helsetilbud og sykepleiermangel
- Ved at modellen vil gi fylkesstyrer/politisk fylkesledelse færre kommuner, politiske partier og medier å samarbeide med

Videre vil modellen styrke mulighetene for bred geografisk representasjon blant valgte og ansatte, noe som kan gi bedre lokalkunnskap i fylkeskontorene. 15 områder vil også legge til rette for at faggruppene i større grad kan oppfylle sitt formål om å skape møteplasser, og lokale faggrupper vil kunne bruke mindre ressurser på å organisere seg på tvers av fylkene hvis dette er ønskelig.

En fordel med at NSF er representert med et styre i hvert fylke er også at det vil bli mindre variasjon mellom fylkene enn i gjeldende modell når det gjelder:

- Antall helseforetak hvert fylke har ansvar for
- Antall geografiske fylker/fylkeskommuner hvert fylkeskontor skal forholde seg til

- Antall fylkesbenker på Stortinget

Størrelsen i areal på de nye fylkene vil i denne modellen bli mindre enn i gjeldende sammenslåtte fylker. Flere og mindre fylker kan indikere kortere reiseavstander for politisk valgte og ansatte i oppsplittede fylker.

### Svakheter

Ulemper med å innrette organiseringen etter fylkesinndelingen og endre struktur til 15 områder er at det vil bli flere fylkeskontorer med små fagmiljø preget av mindre rådgiverressurser per kontor enn i dagens modell. Dette vil kunne gjøre det vanskeligere å videreføre et sterkt kompetansemiljø.

Ressursfordelingen mellom fylkene blir skjevare i denne modellen enn i dagens modell fordi minimumsbemanning av rådgivere og to frikjøpte politikere i hvert fylke slår ulikt ut sett i forhold til antall medlemmer, tillitsvalgte, kommuner og helseforetak.

Med gjeldende vedtektsbestemmelser vil det også bli vanskeligere å få til en rettferdig fordeling av delegater til landsmøtet i modellen med 15 områder. Organisasjonen må velge mellom at noen fylker har små delegasjoner på landsmøtet eller at det er store forskjeller i antall medlemmer bak hver delegat.

Modellen kan medføre at det blir vanskeligere å tilby likeverdige tjenester til medlemmene, fordi det vil være større forskjeller mellom største og minste fylke enn i dagens modell når det gjelder:

- Antall yrkesaktive medlemmer
- Antall tillitsvalgte
- Antall kommuner per fylke

### Vurdering

Modellen med 15 fylkesstyrer vil gi oss muligheter til å styrke nærheten til distriktene og prioritere politisk aktivitet som i større grad er innrettet mot aktuelle lokale forhold.

Størrelsen i areal per fylke som blir splittet opp vil i en modell med 15 områder bli mindre enn i gjeldende modell. Flere og mindre fylker indikerer kortere reiseavstander for politisk valgte og ansatte i disse fylkene. I de tilfeller reiser har betydning vil en modell med 15 områder legge bedre til rette for nærhet mellom våre representanter i fylket og tillitsvalgte. Denne modellen vil derfor være en styrke for den delen av vår virksomhet som er avhengig av at fylkeskontorets ansatte og valgte kan reise ut i HTV-områdene og være fysiske skikkelser som symbol og representanter for NSF. Større nærhet mellom fylkeskontoret og HTV-områdene bidrar til å rekruttere og beholde tillitsvalgte, samt aktivisere medlemmer – noe som vil kunne bidra til at de blir mer aktive og trofaste som medlemmer. For tillitsvalgte og medlemmer vil en opplevelse av at fylkeskontorets representanter kjenner til lokale utfordringer bidra til at de føler sterkere tilknytning til organisasjonen.

Ansatte og valgte fra fylkeskontoret som er i fysisk kontakt med tillitsvalgte og medlemmer vil i større grad få kunnskap om hva som skjer lokalt, og innsikt i – og forståelse for stedets kultur, historie og organisering. Identitet og lokal kunnskap er faktorer som styrkes med denne modellen og som er svært viktige for å lykkes med politisk påvirkningsarbeid.

I modellen med 15 områder vil også faggruppene i større grad kunne oppfylle sitt formål om å skape møteplasser, og gjennom dette drive fagpolitisk arbeid.

En modell med 15 fylkesstyrer vil best ivareta prinsippet for framtidig organisering om at NSF skal tilrettelegge for best mulig politisk påvirkning mot viktige beslutningstakere.

## Modell 2: 11 områder

### Styrker

En modell med 11 områder (11 fylkesstyres og 11 fylkeskontor), som er den gjeldende modellen, vil bidra til et sterkere fagmiljø enn om kompetansemiljøene splittes opp og fordeles på flere kontorer. Dette vil i neste omgang komme medlemmene og de tillitsvalgte til gode. Et større fagmiljø med flere rådgiverressurser/ansatte per kontor:

- Legger til rette for bedre kompetanseutvikling hos den enkelte rådgiver
- Ivaretar en organisering som legger til rette for spesialistrollen
- Kan gi økt og mer variert faglig tilbud til medlemmer og tillitsvalgte

Dette er i samsvar med spørreundersøkelsen til tillitsvalgte i oktober 2022 der 92 % var helt eller litt enig i at de fikk god støtte fra fylkeskontorene.

Opplevelsen av gode tjenester er også avhengig av at tillitsvalgte opplever god tilgjengelighet i fylkeskontorene. Modellen med 11 områder vil med flere ansatte per kontor kunne bidra til at tillitsvalgte og medlemmer opplever bedre tilgjengelighet på kontorene enn i kontorer med færre ansatte. Det vil være større sjans for at noen til enhver tid er til stede og kan besvare henvendelser. Ovennevnte spørreundersøkelse dokumenterte at om lag 90 % av tillitsvalgte er helt eller litt enige i at fylkeskontoret i dagens organisering er tilgjengelig for dem når de har behov for det.

Fylkeskontorene i denne modellen vil være likere i størrelse enn i fylkesmodellen, noe som kan bidra til mer likeverdige tjenester for medlemmene. Den vil også innebære en mer effektiv bruk av ressursene gitt at man oppnår de samme politiske resultatene som i fylkesmodellen. Ressursfordelingen mellom fylkene vil også bli mer jevnt fordelt mellom fylkene i gjeldende modell.

Det er også en styrke med denne modellen at den forutsetter at fylkesbegrepet må fjernes i vedtektene som styrende for hvordan NSF skal organiseres. Dette vil gi en forutsigbar organisering hvor NSF ikke trenger å innrette seg etter stortingsvedtak om fylkesstruktur.

### Svakheter

Sett opp mot 15 fylkeskontor med egne møtelokaler vil det være færre lokaler med lett tilgang som kan benyttes for medlems-, tillitsvalgts-, og faggruppearrangementer (f.eks. fagcafé). For lokale faggrupper kan det bidra til å gjøre det vanskeligere å ivareta formålet om å skape møteplasser.

Med 11 områder i NSF vil det kunne være krevende for fylkesledelsen/fylkesstyrene/lokale faggrupper i de 3 oppsplittede fylkene å forholde seg til beslutnings- og samarbeidspartnere som er delt opp i 7 nasjonale fylker. Eksempler er medier og politiske partier som følger fylkesinndelingen. I disse fylkene vil det også være mer krevende for politisk valgte å ha inngående lokal kunnskap, noe som kan gå ut over legitimiteten til fylkesledelsen/fylkestyret. Fylkesleder og nestleder vil også få større utfordringer med å holde oversikt over tillitsvalgte og medlemmer.

Det kan videre være fare for at medlemmene ikke identifiserer seg med inndelingen, og det kan være uklart hvorfor noen nasjonale fylker har en parallell NSF organisasjon med et eget styre, mens andre NSF-områder må forholde seg til samarbeidspartnere i 2 (3) fylker. Dersom dette medfører dårligere lokal forankring er det grunn til å frykte at det kan medføre tap av medlemmer. I den grad eksterne aktører forbinder NSF med fylkesinndelingen vil organisering i 11 områder kunne bidra til klarhet.

Rekruttering av kandidater til valg i frikjøpte politiske verv kan bli vanskeligere pga. lang pendlervei. Dette vil spesielt gjelde kandidater fra finnmarksområdet som vil være avhengig av småfly i mye ustabil vær. Det er videre grunn til å nevne at det er et høyt antall tillitsvalgte i Viken, noe som angir spesielle utfordringer i dette fylket når det gjelder fylkeskontorets dialog – og møter med tillitsvalgte.



## Vurdering

Gjennom siste 20 år er det arbeidet målbevisst med å dreie fylkesleddets rådgiverfunksjon fra utelukkende generalist til i større grad å ivareta spesialistfunksjoner. Erfaringene med yrkesskadespesialister etablert i 2002 og senere nye spesialistfunksjoner for instruktører på tillitsvalgtopplæringen, stillingsvern, NHO-området og konkurranseutsetting er gode og har styrket tilbudet til tillitsvalgte og medlemmer. Overgangen fra 19 til 11 fylkeskontor i 2020 samlet rådgiverressurser i færre enheter, noe som la til rette for å forsterke spesialiseringen. Det er grunn til å være engstelig for konsekvensene av å splitte opp disse fagmiljøene og spre dem på flere fylkeskontor fordi det kan bidra til at det blir vanskeligere å vedlikeholde etablerte spesialistfunksjoner og etablere nye. På sikt kan dette bidra til en forvitring av kompetansemiljøet i fylkesleddet. Dette kan i neste omgang føre til behov for mer bistand og støtte fra kompetansemiljøer sentralt. Vi kan ende opp med å få en utvikling som fører til at flere ressurser må tilføres sentralt fordi en større andel henvendelser og utfordringer må løses på dette nivået.

Prinsippet om kontinuitet i relasjonen mellom tillitsvalgte og fylkeskontorene innebærer at det skal være tydelig og forutsigbart hvem de skal ta kontakt med. Fafo gjennomførte i 2018 en undersøkelse på vegne av NSF for å avdekke hvilke behov og ønsker medlemmene og de tillitsvalgte har for tjenester fra NSF. Undersøkelsen viste (Fafo-notat 2018:14 (DM#1107786)) at kontakten ikke nødvendigvis handlet om geografisk nærhet. Det ble understreket at det er:

- Viktig å kjenne de man skal kontakte
- Viktig å vite hvem man skal kontakte
- Viktig at de man kontakter kjenner deg (og din virksomhet)
- Viktig at kontakt kan opprettes raskt

Dette er en klar pekepinn på at tilgjengelighet og kontinuitet i relasjonen mellom tillitsvalgte og fylkeskontoret kan organiseres og gjennomføres like godt i 11 områder som i 15.

Med bakgrunn i erfaringer fra pandemien og lange perioder hjemmekontorordning, samt ovennevnte kunnskap, er det godt grunnlag for å hevde at god intern organisering og tilstrekkelig bemanning i fylkeskontoret betyr mer enn antall kontorer og plasseringen av disse. Når det gjelder ivaretagelse av tjenester til tillitsvalgte og medlemmer som kan løses via telefon eller digitale kommunikasjonskanaler vil ikke organisering i antall enheter være av avgjørende betydning.

Nåværende modell med 11 områder trådte formelt sett i kraft 01.04.2020. Modellen ble i realiteten ikke iverksatt før etter fylkesmøtene i september 2020 da det ble valgt ny politisk ledelse i fylkene. 21 av 24 frikjøpte leder-/nestlederverv gikk til personer som ikke hadde hatt tilsvarende verv tidligere. Blant de tre fylkeslederne som ble gjenvalgt var det bare en som fortsatte i samme verv som tidligere, de to andre fikk ansvaret for nye sammenslåtte fylker. På dette tidspunktet var det akkurat tilsatt administrative ledere i nyopprettet funksjon. Det var med andre ord en tilnærmet total utskifting av ledere i fylkesleddet.

I samme tidsrom stod vi midt i pandemien som preget oss i to år (alle smitteverntiltak ble opphevet 12.02.2022), både i form av 4 smittebølger med nedstengninger og lange perioder med kun digitalt samarbeid. Det er ingen stor overdrivelse at organisasjonen i denne fasen i større grad var preget av pandemi og hjemmekontorordning enn etablering av nye roller og ny organisasjonsstruktur. Det er heller ikke til å stikke under en stol at tilrettelegging for utvikling av nye roller og oppfølging av disse heller ikke ble godt nok ivaretatt fra sentralt hold.

To år etter at organisasjonsendringene som følge av LM-sak 3<sup>9</sup> ble iverksatt er det grunnlag for å hevde at vi ikke har tilstrekkelig grunnlag til å vurdere om en fylkesstruktur bestående av 11 fylkestyrer og 11 fylkeskontor er vellykket eller ikke. Det kan tale for at det ikke er hensiktsmessig å endre fylkesstruktur før konsekvensene av dette er utredet og nåværende modell er evaluert.

### **Modell 3: hybridmodellen**

#### Styrker

Ideen bak hybridmodellen er at denne måte å organisere fylkesleddet på ville ivareta fordelene med både 11 og 15 områder. Det er lett å se for seg at en slik modell vil bevare et sterkt fagmiljø og ivareta spesialistrollen for rådgivere som i dagens modell. Samtidig vil flere frikjøpte politikere og mulighet til økt nærhet til distriktene som i 15 områder kunne gi muligheter for mer politisk jobbing og styrket samfunnspolitisk arbeid.

Modellen vil også kunne videreføre identifiserte styrker med dagens modell som ikke så lett lar seg videreføre i 15 områder. Dette er for eksempel:

- God tilgjengelighet
- Likeverdige tjenester
- Effektiv bruk av ressursene

Det er også grunn til å peke på fordeler med 15 områder som også vil være sannsynlige i hybridmodellen:

- Lokale faggrupper vil kunne bruke mindre ressurser på å organisere seg på tvers av fylkesgrensene hvis det er ønskelig
- Mindre krevende for fylkesleder/nestleder å holde oversikt over tillitsvalgte

#### Svakheter

Noen av de identifiserte ulempene med 11 og 15 modellene vil også være sannsynlige i hybridmodellen:

- Det vil bli vanskeligere å få til en rettferdig fordeling av delegater til landsmøtet enn i dagens modell
- Modellen vil kreve nye organisasjonsendringer i fylkesleddets politiske struktur dersom nye endringer av fylkesinndelingen i Norge
- Det kan være fare for at medlemmene ikke identifiserer seg med en struktur der noen fylker har én til én forhold mellom fylkeskommuner og fylkeskontor og andre ikke

Med bakgrunn i dialogen med fylkesleddet er det også god grunn til å frykte at modellen vil føre til flere ulemper:

- Fylkesleder og nestleder i det fylket som ikke har fylkeskontoret i eget fylke vil få mindre tilgang på administrasjon enn det fylket der fylkeskontoret ligger fysisk
- En hybrid løsning vil kreve et tydelig skille mellom politikk og administrasjon når det gjelder ansvar, myndighet og oppgaver. Et slikt skille er ikke etablert godt nok i dagens situasjon. Det er godt grunnlag for å hevde at det ikke er en omforent forståelse av hva politikk er og hvor skillet mellom politikk og administrasjon i fylkesleddet går. Vi har på nåværende tidspunkt ikke lykkes godt nok med å skille rollene mellom fylkesleder og administrativ leder.

---

<sup>9</sup> Landsmøtesak 3/2019: OU-prosessen – framtidig organisering av fylkesleddet i NSF (DM#1110282).

- Rådgiverressurser i FK med mange TV og medlemmer (og med store reiseavstander) kan ikke gi like god medlemsservice som fylker med færre TV og medlemmer
- Modellen innebærer betydelig økning av oppgaver for fylkeskontorene som får flere fylkesstyrer å forholde seg til:
  - flere fylkesstyremøter og andre politiske oppgaver
  - flere konferanser og arrangementer
  - mer arbeid med handlingsplaner, budsjett og regnskap
  - kan belaste arbeidsmiljøet
  - det er stor risiko for at ressurser må forskyves fra kjerneoppgaver mot tillitsvalgte og medlemmer til administrative oppgaver og støtte til politisk arbeid
- Administrativ leders arbeidsmengde blir økt, noe som svekker muligheten til å følge opp ansatte
- Med dagens vedtektsbestemmelser er det uklart hvem som blir leder av fylkeskontoret når det er to (tre) fylkesledere som er knyttet til kontoret

### Vurdering

Ideen om å maksimere styrkene med 11 og 15 områder i en hybrid løsning vurderes som god, og den vil kunne videreføre mange av fordelene med begge de to andre alternativene som redegjort for.

Identifiserte svakheter ved 11 og 15 områder er også sannsynlige i hybridmodellen. I tillegg viser dialogen med fylkesleddet andre svakheter med modellen enn de som er identifisert i analysen av 11 og 15 områder. Disse er listet opp under «Svakheter» i siste avsnitt i forrige kapittel.

Vi mener den hybride modellen er fullt mulig å gjennomføre, og den vil kreve tilførsel av nye ressurser, men noe mindre enn 15-områder. Modellen vil på en god måte ivareta prinsippene for framtidig organisering.

Den hybride modellen kan også bidra til å bygge bro mellom de som ønsker å beholde dagens organisering og de som vil endre strukturen til 15 fylkesstyrer og 15 fylkeskontor. Modellen kan slik sett være løsningen for å skape ro i organisasjonen og legge til rette for at landsmøtet 2023 først og fremst kan fokusere på politiske diskusjoner.

Administrative lederes tilknytning til fylkesnivået er ikke avhengig av fylkesinndelingen. 4 av de 7 administrative lederne har administrativt ansvar for mer enn ett fylkesstyre og er derfor ikke i samsvar med fylkesledernes område. Politiske og administrative funksjoner framstår nå som mer adskilt enn før 2020. Det er derfor grunnlag for å hevde at det er innført en hybrid modell på ledernivået.

Den hybride organisasjonsmodellen vil som de to andre modellene forutsette at det gjøres endringer i vedtektene før den kan iverksettes. På samme måte som i modellen med 15 områder må det blant annet gjøres endringer for å løse opp de 3 aktuelle fylkesstyrene og iverksette nyvalg i 7 andre.

Ifølge en ekstern juridisk vurdering<sup>10</sup> er imidlertid ikke fylkesstyrene og fylkeskontorene uløselig knyttet sammen, og vedtektene er antakelig derfor ikke til hinder for at antallet fylkeskontor kan opprettholdes selv om det blir innført 15 fylkesstyrer. På dette området vil denne modellen kunne være enklere å få gjennomslag for enn 11 områder, fordi den ikke krever vedtektsendring med 2/3 flertall.

---

<sup>10</sup> Notat fra advokatfirmaet Hjort: Vedtektenes krav til fylkesorganisering etter ny fylkesinndeling mv. (DM#1317727). Vedlagt

## Forbundsstyrets anbefaling til landsmøtet om valg av organisasjonsmodell

### Framtidig organisasjonsmodell må legge best mulig til rette for politisk arbeid

Gitt dagens bemanning og organisering i fylkeskontorene mener forbundsstyret at nåværende modell med 11 fylkesstyrer og 11 fylkeskontor kommer best ut av en vurdering av de tre modellene når det gjelder tjenestetilbudene til tillitsvalgte og medlemmer. Denne modellen vil bidra til et sterkere fagmiljø enn om kompetansen splittes opp og fordeles på flere kontorer. Modellen med 11 fylkeskontor og 11 fylkesstyrer vil innebære flere ansatte per kontor, og det vil være større sjanse for at noen til enhver tid er til stede og kan besvare henvendelser. Dette innebærer at kontakt med fylkeskontoret kan opprettes raskt, og at tillitsvalgte og medlemmer opplever en organisasjon som er tilgjengelig når de har behov for hjelp eller veiledning.

Blant innspill fra fylkesleddet er at modellen med 11 fylkesstyrer og 11 fylkeskontor ikke er prøvd godt nok ut, og at organisasjonen ikke bør sendes inn i en ny omstillingsprosess på nåværende tidspunkt.

Dette er også et av argumentene til Konsulentforeningen i NSF<sup>11</sup> i deres innspill til forbundsstyret om framtidig organisering av fylkesleddet i NSF. Konsulentforeningen med støtte fra de andre interne fagforeningene mener den beste framtidige organiseringen av fylkesleddet er å opprettholde 11 fylkeskontorer som i dag. Et stort flertall av rådgiverne i fylkesleddet ønsker å beholde dagens organisering. Det er en uttalt bekymring for at en omorganisering til 15 områder vil kunne medføre:

- Oppsplitting og reversering av gode fagmiljøer
- Redusert kapasitet
- Mindre tilgjengelighet fordi det er færre ansatte i hvert fylkeskontor
- Økt ulikhet
- Redusert rettsikkerhet
- Færre stordriftsfordeler og redusert effektivitet

Vernetjenesten og hovedverneombudet støtter innspillene fra konsulentforeningen og har i tillegg utarbeidet et alternativt forslag til framgangsmåte i saken:

- Evaluere dagens organisering i løpet av 2024
- Revidere vedtektene i 2024/2025 og gjøre strukturelle endringer i tråd med NSFs behov før LM 2027
- Vurdere et ekstraordinært landsmøte i 2025 der nye vedtekter og struktur kan vedtas
- Eventuelle endringer iverksettes fra tidligst 2027. Med dagens vedtekter må et fylkesmøte planlegges fra om lag 2. kvartal 2026 (med valg av lokal nominasjonskomite).<sup>12</sup>

Forbundsstyret har forståelse for ovennevnte synspunkter, men mener det er viktig at framtidig organisering av fylkesleddet i tillegg legger godt til rette for å lykkes med det politiske arbeidet i fylkesleddet. Framtidig organisasjonsmodell må også gjøre mulighetene for å knytte tillitsvalgte og medlemmer til organisasjonen for øvrig best mulig. På disse områdene mener forbundsstyret at modellen med 11 fylkesstyrer og 11 fylkeskontor ikke er god nok.

---

<sup>11</sup> Konsulentforeningens innspill til forbundsstyret i FS-sak 17/23 framtidig organisering av fylkesleddet i NSF. (DM#1318996). Vedlagt. Innholdet i brevet er støttet av de andre interne fagforeningene: Parat og Handel og kontor.

<sup>12</sup> Vernetjenestens kommentarer til forbundsstyret i FS-sak 25/23 Framtidig organisering av fylkesleddet i NSF. (DM#1324729). Vedlagt.

## **Mange ulemper og for stor usikkerhet med hybridmodellen**

Ideen om å maksimere styrkene med 11 og 15 områder i en hybrid løsning vurderes som god, og den vil kunne videreføre mange av fordelene med begge de to andre alternativene som redegjort for på forrige side.

Den hybride modellen kan også bidra til å bygge bro mellom de som ønsker å beholde dagens organisering med 11 fylkesstyres og 11 fylkeskontor og de som vil endre strukturen til 15 fylkesstyres og 15 fylkeskontor. Modellen kan slik sett være løsningen for å skape ro i organisasjonen og legge til rette for at landsmøtet 2023 først og fremst kan fokusere på politiske diskusjoner.

Ifølge den eksterne juridiske vurderingen (vedlagt) er imidlertid ikke fylkesstyrene og fylkeskontorene uløselig knyttet sammen, og vedtektene er antakelig derfor ikke til hinder for at antallet fylkeskontor kan opprettholdes selv om det blir innført 15 fylkesstyres. På dette området vil denne modellen kunne være enklere å få gjennomslag for enn 11 områder fordi den juridisk sett ikke krever vedtektsendring med 2/3 flertall.

Den hybride modellen er utredet i for liten grad til at forbundsstyret kan se hvordan modellen kan fungere i praksis. Styret mener det er identifisert for mange ulemper og for stor usikkerhet med hybridmodellen til at styret kan anbefale landsmøtet å vedta denne.

## **Framtidig organisering med 15 fylkesstyres og 15 fylkeskontor vil legge godt til rette for videreutvikling av NSF**

Vurderinger knyttet til framtidig organisering må knyttes opp mot den delen av vår virksomhet som er avhengig av at fylkeskontorets ansatte og valgte kan reise ut i HTV-områdene og være fysiske skikkelser som symbol og representanter for NSF. Denne dimensjonen av nærhet mellom fylkeskontoret og HTV-områdene bidrar til å rekruttere og beholde tillitsvalgte, samt aktivisere medlemmer som vil kunne bidra til at de blir mer aktive og trofaste som medlemmer.

Det er viktig å bygge relasjoner mellom fylkeskontorets valgte/ansatte og tillitsvalgte/medlemmer – dette lar seg ikke så godt gjøre i digitale møter. For fylkesledere/fylkesnestledere vil fysisk tilstedeværelse i HTV-områdene i større grad åpne for at de får høre historiene som tillitsvalgte og medlemmer har behov for å formidle. Dette er viktig for at politisk ledelse i neste omgang skal kunne legge til rette for utvikling av god politikk. På denne måten får NSF også større troverdighet i distriktpolitikken.

En modell med 15 fylkesstyres og 15 fylkeskontor vil styrke mulighetene for bred geografisk representasjon blant valgte og ansatte, noe som kan gi bedre lokalkunnskap i fylkeskontorene. Denne organiseringen vil også gi flere frikjøpte politikere som vil gi bedre forutsetninger for kontakt mellom fylkesleder/nestleder og tillitsvalgte. Dette legger til rette for at fylkesleder/fylkesnestleder gjennom større nærhet til tillitsvalgte får bedre forutsetninger for å følge opp tiltak vedtatt i fylkesstyret, og videreføre politiske signaler fra forbundsstyret og landsmøtet.

Størrelsen i areal per fylke i en modell med 15 fylkesstyres og 15 fylkeskontor vil som nevnt bli mindre enn i gjeldende modell. Flere og mindre fylker indikerer kortere reiseavstander for politisk valgte og ansatte. I de tilfeller reiser har betydning vil denne modellen legge bedre til rette for nærhet mellom våre representanter i fylket og hovedtillitsvalgte. På arbeidsplasser med hovedtillitsvalgte og foretakstillitsvalgte som har frikjøp eller annen tilrettelegging er det rett nok mest naturlig at det er disse som primært ivaretar den nærmeste kontakten med tillitsvalgte og medlemmer. Samlet sett er det likevel

liten tvil om at modellen med 15 fylkesstyrer og 15 fylkeskontor best vil legge til rette for at NSF lokalt skal kunne ivareta politisk arbeid. I modellen med 15 fylkesstyrer og 15 fylkeskontor vil også faggruppene i større grad kunne oppfylle sitt formål om å skape møteplasser – og gjennom dette drive fagpolitisk arbeide.

Forbundsstyret mener at dagens bemanningssituasjon og organisering ikke kan være styrende for hvordan utviklingen av tjenestetilbudet til tillitsvalgte og medlemmer skal være i framtiden. Styret mener intern organisering må være høyt på agendaen til enhver tid. Arbeidet med framtidig organisering for et godt tjenestetilbud til tillitsvalgte og medlemmer må ha høy prioritet så vel fram mot iverksetting av ny struktur som etterpå. Styret mener at også organisering i 15 fylkesstyrer og 15 fylkeskontor kan ivareta kravet om at medlemmer og tillitsvalgte skal få gode tjenester samtidig med at ansattes arbeidsmiljø ivaretas på en god måte.

Tilpasning til ny fylkesstruktur må foregå samtidig med kontinuerlig vurdering av bemanningssituasjon og effektiv organisering. Forbundsstyret vil påpeke at overgangsfasen før iverksetting av ny modell må brukes godt for å legge til rette for en arbeidssituasjon som ivaretar ansattes arbeidsmiljø.

Analysene av modellen med 15 fylkesstyrer og 15 fylkeskontor slår fast at den vil øke mulighetene til å lykkes med politisk arbeid sett opp mot 11 fylkesstyrer og 11 fylkeskontor. Sykepleiermangel, bemanningssammensetning og arbeidstidsutfordringer er blant utfordringene NSF står over for i framtiden. Forbundsstyret mener det er svært viktig at framtidig organisering i fylkesleddet baseres på den strukturen som best mulig legger til rette for politisk påvirkning mot viktige beslutningstakere i hele landet. Styret mener videre det er svært viktig å legge til rette for en organisering som gir tillitsvalgte og medlemmer en sterkest mulig opplevelse av tilknytning til organisasjonen. Av ovennevnte årsaker mener vi 15 fylkeskontor og 15 fylkesstyrer er den beste løsningen for framtiden.

NSF står overfor store utfordringer og organisasjonen bør bruke tiden effektivt til å utforme og iverksette politikk. Forbundsstyret mener det er viktig å legge til rette for å finne en løsning som organisasjonen kan enes om slik at landsmøtet 2023 ikke blir preget av en ny opprivende strukturdebatt.

## Økonomiske konsekvenser av modellene

Arbeidsgruppen (se side 2 her) som utredet organisering i henholdsvis 11 - og 15 områder la fram en økonomisk beregning av de to modellene. Beregningen konkluderte med at organisering i 15 fylkesstyrer og 15 fylkeskontor ville bli drøyt 12 millioner dyrere hvert år enn fortsatt organisering i 11 fylkesstyrer og 11 fylkeskontor. Beregningen inneholdt ikke alle aktuelle faktorer som følger for eksempel av flere fylkesstyre- og fylkesmøter. Det er en prisvekst på 5 %, honorarer og lønninger har økt og forbundsstyret har behov for å få synliggjort de økonomiske konsekvensene av de tre modellene best mulig. Forbundsstyret har derfor bedt om å få gjennomført en oppdatert kostnadsberegning av de tre modellene som ivaretar aktuelle utgiftsposter.

En slik beregning er utført med bakgrunn i kostnadstall fra økonomiavdelingen med Nordland<sup>13</sup> som eksempel. Følgende kostnader inngår: honorarer, gjennomsnitt lønn administrative ledere, reisekostnader administrative ledere med flere fylkeskontor og fylkesledere, pendlerleilighet og husleie med felleskostnader og strøm. Disse kostnadene beløper seg til kr 5 752 885,- per år for Nordlands del. Dette beløpet er så brukt som en standard gjeldende for alle fylker, og som et utgangspunkt for å beregne kostnader for alle modellene. Beløpet er multiplisert med 11 + honorar for 2 fylkesnestledere (fordi det er 13 av dem i 11 modellen) for å estimere 11 områder, og 15 som grunnlag for estimatet på

---

<sup>13</sup> Er verken billigst eller dyrest i landet.

modellen med 15 områder. Kostnader med hybridmodellen er estimert ved hjelp av de samme grunnlagstallene. Alle beregninger framkommer av vedlagte dokument «Kostnader fylkeskontor».<sup>14</sup>

Reisekostnader fylkesnestledere og fylkesstyrerepresentanter vurderes å være mindre enn fylkesledere og er ikke beregnet. Eksemplet Nordland har tre pendlerleiligheter i inneværende periode, hvorav kostander for en av dem er lagt inn i beregningen. Antall pendlerleiligheter vil variere fra periode til periode, og mellom fylkene. De fleste fylkene har en geografisk utstrekning som gjør at utgifter til pendlerleiligheter må påregnes.

Beregningsmodellen benyttet av tidligere nevnte arbeidsgruppe (side 2 her) tok utgangspunkt i at rådgiverressurser skulle omfordes fra de 3 fylkene som splittes opp til de 7 nye. En eventuell økning i rådgiverstillinger ved 15 fylkeskontor for å sikre minimumsbemanning er ikke beregnet i denne saken.

Arbeidsgruppen mente videre at ingen administrative ledere burde ha ansvar for mer enn to fylkeskontor/fylkesstyrer og at det burde tilsettes minimum to nye administrative ledere dersom overgang fra 11 til 15 fylkesstyrer og fylkeskontor. Økte utgifter til slike årsverk er heller ikke tatt med i denne beregningen.

Beregnete utgifter minus lønn administrativ leder og honorarer fylkesleder og nestleder med Nordland som eksempel er kr 1 989 486,-. Et uttrekk fra BI som viser regnskapstall for 2022<sup>15</sup> på de samme utgiftene viser kr 2 549 806,-. Dette gir sammen med utgiftsposter som ikke er beregnet og eventuelt behov for tilførsel av flere ansatte og mer frikjøp godt grunnlag for å hevde at beregnede beløp er forsiktige estimater, at totale utgifter av de tre modellene vil være høyere og at forskjellen mellom 11 fylkesstyrer og fylkeskontor og 15/hybrid kan vise seg å være større enn beregnet her.

Med bakgrunn i de gjennomførte beregningene kan vi framstille en oversikt over kostnader med de tre modellene per år og differansen mellom dem:

11 områder	15 områder	Hybrid	Diff. 11 og 15	Diff. 11 og hybrid	Diff. hybrid og 15
65 945 735 <sup>16</sup>	83 133 275	79 272 886	17 187 540	13 327 150	3 861 000

Fra økonomiavdelingen er det poengtert at de økonomiske føringene for budsjett 2023 tilsier at NSF uten å redusere andre kostnader eller øke inntekten ikke vil klare å bære ytterligere kostnader. Forventet prisvekst i 2023 vil fortsatt være over 5 % på alle driftskostnader. Økonomiavdelingen forventer samme trend inn i 2024 som man har sett inn mot 2023 – økte kostnader generelt på alle områder.

Forbundsstyret legger til grunn at budsjett 2024 og kommende budsjettprosesser legger til rette for å finansiere den organisasjonsmodellen landsmøtet vedtar.

### **Innmeldte saker fra fylkesleddet som ønskes behandlet i landsmøtet**

Fra fylkesleddet er det sendt inn fire saker som er relevante å diskutere i sammenheng med to saker som har nær tilknytning til hverandre, og som forbundsstyret har vedtatt å legge fram for landsmøtet 2023. De to sakene er gjeldende sak om framtidig organisering av fylkesleddet og sak om total revisjon av vedtektene. Forbundsstyret mener at de tre første av de innmeldte sakene (se tabell nedenfor) bør inngå i en felles sak om framtidig organisering av fylkesleddet, noe de tre fylkene er enige i. Den fjerde saken dreier seg om vedtektsendringer som delvis bør behandles sammen med forbundsstyrets sak om

<sup>14</sup> Kostnader fylkeskontor. (DM#1325049.) Vedlagt.

<sup>15</sup> Regnskapstall Nordland. (DM#1326100.) Vedlagt.

<sup>16</sup> Alle beløp i kroner.

total revisjon av vedtektene – og delvis i sak om framtidig organisering av fylkesleddet. Forslagene i de fire sakene handler i noen tilfeller om samme tema - men der forslag til vedtak som ønskes lagt fram for landsmøtet innebærer forskjellige løsninger. De innsendte sakene er med på å illustrere det komplekse i sak om framtidig organisering av fylkesleddet. De fire sakene er vedlagt<sup>17</sup>, men innholdet i dem oppsummeres kort nedenfor sammen med forbundsstyrets anbefaling for videre behandling.

<b>SAKEN ER SENDT FRA</b>	<b>TEMA</b>	<b>INNMELDERS FORSLAG TIL VEDTAK</b>	<b>FORBUNDSSTYRETS ANBEFALING TIL LANDSMØTET</b>
1. Troms og Finnmark.	Framtidig organisering av NSF.	Fylkesmøtet NSF Troms og Finnmark krever at framtidig organisering av NSF følger fylkesinndelingen. Det betyr at vi fra 1. januar 2024 har 15 fylker med tilhørende politisk og administrativ organisering (side 4 i innsendt sak).	Forbundsstyret støtter forslaget om modell med 15 fylkesstyrer og 15 fylkeskontor, men ikke iverksettingstidspunktet. Styrets argumentasjon følger som en del av denne saken om framtidig organisering av fylkesleddet.
2. Innlandet, støttes av Vestland.	Framtidig organisering av NSF.	Landsmøtet vedtar å beholde dagens organisering. Det settes ned en arbeidsgruppe for å fjerne vedtektenes tilknytning til den enhver tids fylkeskommunale struktur.	Forbundsstyret støtter ikke forslaget til organisasjonsmodell. Styrets argumentasjon følger som en del av denne saken om framtidig organisering av fylkesleddet.
3. Agder	Demokratiet i NSF – endring av valgtidspunkt for fylkesstyrer mv.	Saken innebærer forslag om vedtektsendring slik at valg av fylkesstyrer skal gjennomføres i oddetallsår det ikke arrangeres landsmøte. Valgene av 7 nye fylkesstyrer som ev. planlegges gjennomført i 2024 (ved utvidelse til 15 fylkesstyrer), flyttes til 2025 og gjennomføres innen første april. Med dette gjennomfører alle fylker valg på nytt fylkestyre på samme tidspunkt. Saken inneholder også forslag om at fylkesmøte med valg av landsmøte-delegater arrangeres som digitalt møte innen 31. desember året før det avholdes landsmøte.	Forslaget om endret tidspunkt for fylkesmøter med valg av fylkesstyrer støttes av forbundsstyret og behandles som en del av denne saken om framtidig organisering av fylkesleddet. Dette er et vesentlig element når det gjelder lengden på overgangsperioden fram til valg – og iverksetting av 15 fylkesstyrer. Forslaget om endret tidspunkt for fylkesmøtet med valg av fylkestyret innebærer at det må arrangeres to fylkesmøter i landsmøteperioden. Innsendt forslag innebærer at fylkesmøte med valg av landsmøtedelegater skal arrangeres elektronisk innen 31. desember året før det arrangeres landsmøte. Forbundsstyret støtter helheten i forslaget og mener forslaget

<sup>17</sup> NSF Troms og Finnmark: Framtidig organisering av NSF (side 4, sak 2 i vedlegget), (DM#1320427) Vedlagt. Innlandet: Landsmøtesak framtidig organisering av NSF, (DM#1320379) Vedlagt. Agder: Landsmøtesak 2023 Demokratiet i NSF – endring på valg av fylkestyret og landsmøtedelegater, (DM#1318078) Vedlagt. Agder: Landsmøtesak 2023 – Vedtektsendringer med 15 fylker, (DM#1318772) Vedlagt.



			om vedtektsendringer knyttet til valg av landsmøtedelegater bør innarbeides i sak om totalrevisjon av vedtektene.
4. Agder	Endring av vedtektene ved 15 fylkestyrer	Strukturen for det administrative leddet av fylkene følger ikke strukturen til fylkestyrene i neste landsmøteperiode. Endelig vedtak om ny struktur tas innen 2027. I tillegg omfattende forslag til endringer i vedtektene som dreier seg om: – antall medlemmer i fylkestyrene, – valg av delegater til landsmøtet, – frikjøp av fylkesnestledere. Se vedlagte sak fra Agder.	Forslaget om at administrativ og politisk struktur ikke skal følge hverandre i neste periode støttes ikke. Forbundsstyret anbefaler modell med 15 fylkestyrer og 15 fylkeskontor fra og med 1. april 2025. Forslagene om vedtektsendringer foreslås behandlet i saken om total revisjon av vedtektene dersom forbundsstyrets forslag om modell og iverksetting av denne vedtas – se kapittelet om tidspunkt for iverksetting av valgt modell. Frikjøp av nestledere må også behandles som en del av evaluering av nestlederrollen. Landsmøtet får også forelagt en egen sak om vedtektsendringer for valgt modell som eventuelt må behandles av landsmøtet 2023.

## Behov for vedtektsendringer

Tolkingen av vedtektene baserer seg på en ekstern juridisk betenkning før landsmøtet i 2019 som konkluderte med at begrepet fylke i NSF's vedtekter må forstås som fleksibelt i betydningen at det sikter til enhver tid gjeldende fylkesinndeling. Denne fleksible forståelsen av vedtektene er også blitt lagt til grunn senere (eks. FS-sakene nr 13/2022 og 52/2022). Med andre ord har vi forholdt oss til at dersom fylkesgrensene i Norge endres så må NSF etter vedtektene endre fylkesorganisering tilsvarende, eller så må vedtektene endres for å organisere oss på annen måte enn etter fylkesgrensene. Dette er en situasjon som tilsier at det ikke er organisasjonen selv som bestemmer hvordan vi skal være organisert i fylkesleddet. Dersom fylkesgrensene endres, må NSF også endre sin organisering av fylkesorganisasjonen.

Dette er et paradoks da det er 40 år siden forutsetningen for organiseringen etter fylkesgrensene ble lagt. Den gang var fylkeskommunene arbeidsgiver for mange av våre medlemmer, og de var viktige samarbeidspartnere for NSF fordi de hadde stor innflytelse på organisering og ledelse av helsetjenestene.

Slik er det ikke lenger!

I dag dreier fylkespolitikken seg som nevnt generelt sett om få saksområder, og i svært liten grad helsepolitikk.

Behovet for vedtektsendringer er også beskrevet i landsmøtesak om total revisjon av vedtektene.

## Endring av fylkesbegrepet

Forbundsstyret mener det ikke er hensiktsmessig at andre enn oss selv skal bestemme vår interne organisering, og at vi er tjent med et annet begrep i vedtektene enn «fylke» uansett framtidig organisering i fylkesleddet. Slik vil vi selv ha kontroll på hvordan vi ønsker at lokal organisasjonsmessig oppbygging i fylkesorganisasjonen skal være. Denne vurderingen er i tråd med advokatfirmaet Hjorts anbefaling om at «*fylkesbegrepet i vedtektene erstattes med et begrep med fastere innhold. Målet er å få mer forutsigbare og stabile rammer for organisasjonsstrukturen og samtidig unngå unødige og ressurskrevende prosesser foranlediget av stadige endringer i fylkesstrukturen.*»<sup>18</sup>

Det er viktig for NSF å ha en organisering som sikrer at vi har best mulig politisk påvirkning på virksomheter og beslutningstakere som er sentrale for våre medlemmer. Våre samarbeidspartnere og beslutningstakere som vi ønsker å påvirke, endrer organisering med jevne mellomrom. Fremtidig organisering av NSF må være tilstrekkelig sterk og tilpasningsdyktig, slik at vi ikke er prisgitt andres organisering for å sikre oss politisk gjennomslag.

Den samlede styrken i NSF's påvirkningsarbeid og evne til gjennomslag forutsetter kraft og tilstedeværelse opp mot alle relevante beslutningstakere og samarbeidsparter. Dette vil kunne gi stabilitet og taler for at NSF's organisering i fylkesleddet bør løsrives fra den nasjonale fylkesinndelingen. I neste omgang vil organisasjonen i større grad kunne fokusere på å tilby gode tjenester til tillitsvalgte og medlemmer samt arbeide med politiske saker. Forbundsstyret anbefaler derfor å erstatte fylkesbegrepet i vedtektene for å legge til rette for mest mulig hensiktsmessig organisering. Dette må være et premiss for arbeidet med total revisjon av vedtektene (se egen landsmøtesak), og forslaget vil innarbeides i eventuell landsmøtesak om behandling av vedtekter for valgt modell.

Som redegjort for i landsmøtesak om total revisjon av vedtektene er begrepet «fylke» dessuten tvetydig og bestemmelsene er delvis motstridende og legger ikke til rette for effektiv drift av organisasjonen.

Advokatfirmaet Hjort har anbefalt NSF å erstatte fylkesbegrepet med *region*. Forbundsstyret er enig i at region kan fungere, men mener *distrikt* er et bedre begrep.

I debatten om regionreform ble begrepene fylke og region brukt om hverandre, og region betyr mye forskjellig i praktisk bruk. I dagligtale brukes region bla for å beskrive et større geografisk område – gjerne en samling av flere fylker, men også om administrative enheter og landsdeler. Begrepet angir også en politisk ambisjon om å omforme fylkesnivået.

Regionalt nivå er forvaltningsnivået mellom kommune og stat. Det betyr ikke nødvendigvis fylke, fordi staten også har innrettet seg med et regionalt nivå. Statlige etater som har vært organisert på fylkesnivå har etter årtusenskiftet blitt organisert regionalt. De statlige etatene har valgt nesten like mange måter å organisere sin regioninndeling på som det er etater.<sup>19</sup> Selv etater med nokså likartede oppgaver rettet mot beredskap, justis og kommunal virksomhet har til dels svært ulike regioninndelinger.

Staten har oftest valgt færre og større regioner enn fylkene. Flere av de statlige regioninndelingene går på tvers av fylkesgrensene, slik at ulike deler av fylkene tilhører ulike regioner for de berørte statlige etatene. Bare NAV følger fylkesinndelingen konsekvent. Forbundsstyret mener det kan være forvirrende

---

<sup>18</sup> Notat fra Hjort av 7. juni 2023: «Vedtektsendringer» side 1. (DM#1327697). Vedlagt.

<sup>19</sup> Politidistriktene (12 regioner), Bispedømmene og Heimevernet (11 regioner), Arbeidstilsynet (7 regioner) og Tollvesenet, Husbanken, Utlendingsdirektorat og Lagdømmene (6 regioner).

for de som skal forholde seg til NSF, både internt og eksternt, hvis vi tar i bruk begrepet region som styrende for struktur i fylkesleddet.

Ifølge Det norske akademis ordbok betyr distrikt «*landområde som (særlig administrativt eller næringsmessig) utgjør et avgrenset hele, en enhet; forvaltningsområde; administrasjonsområde*». Distrikt er et begrep som ikke har vært benyttet om organiseringen av NSF tidligere. Det ligger derfor godt til rette for at dette begrepet kan fylles med internt innhold og utgjøre basis for framtidig utvikling av organisasjonen. Forbundsstyret foreslår at begrepet «fylke» erstattes med «distrikt» i vedtektene, uavhengig av hvilken organisasjonsmodell som velges. Styret innser imidlertid at det kan være ulike syn på hvilken benevnelse som skal brukes. Forbundsstyret ser det derfor som naturlig at begrepsbruken fastsettes endelig i tett dialog med fylkesorganisasjonen, og kommer opp til ny vurdering i sak om total revisjon av vedtektene.

### **Vedtektsendringer uansett hvilken organisasjonsmodell som velges**

Selv om fylkesbegrepet ikke er definert i vedtektene og på flere områder er uklart kan det ha oppstått en forståelse av at det ikke er behov for endringer i vedtektene på noe område dersom man bare følger endringene i nasjonal fylkesstruktur. Forbundsstyret mener imidlertid at det må gjøres endringer i vedtektene som har betydning for framtidig organisering av fylkesleddet også dersom organisasjonen skal innrette seg etter den nasjonale fylkesinndelingen med 15 fylkestyrer og 15 fylkeskontor.

Blant annet følgende forhold illustrerer dette. Vedtektene § 4 B Fylkestyret, 5. ledd inneholder bestemmelser som må endres dersom den nasjonale fylkesinndelingen skal ligge til grunn for framtidig organisering av fylkesleddet i NSF: «*Fylkestyrets medlemmer – inklusiv leder – velges for 4 år om gangen. Valget finner sted innen 1. april det år det avholdes landsmøte. Gjenvalg kan skje.*» Dette innebærer at det må gjøres midlertidige vedtektsendringer slik at valgperioden til de tre aktuelle fylkestyrene valgt i mars 2023 kan avbrytes hvis disse skal splittes opp i 7 nye slik at det totalt blir 15 fylkestyrer i organisasjonen.

Fylkestyret fungerer i hovedsak som et politisk organ med valgte medlemmer og en fylkesleder som er politisk leder av fylket. Gjennom ansettelsen av administrative ledere har NSF iverksatt endring som har bygget på et ønske om å skille den politiske og administrative ledelsen i fylkesleddet (Jf. Bla. LM-sak 3/2019). Den eksterne juridiske vurderingen slår fast at «*Ordningen med administrative ledere bidrar til å skille fylkestyrene som politiske organer fra fylkeskontorene som administrative organer*».

Følgende formulering i vedtektene § 4 B fylkeskontoret: «*Fylkeskontoret består av fylkestyrets leder, nestleder(e) og ansatte. Disse har som hovedoppgaver å utøve administrative tjenester, og gi tillitsvalgte og medlemmer profesjonell bistand i arbeidet for medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår og faglige interesser*», følger ikke opp dette. Skillet mellom politisk og administrativ ledelse framkommer altså ikke tydelig av vedtektene, snarere tvert imot legger ordlyden opp til tvil og diskusjon. Vi mener det er igangsatt en prosess i retning av tydeligere skille mellom administrasjon og politikk når det gjelder ansvar og myndighet. Igangsatt arbeid bør følges opp gjennom ytterligere endringer i vedtektene på områder som har med ansvar- og oppgavedeling i fylkene å gjøre.

Bestemmelser om fylkenes representasjon til landsmøtet<sup>20</sup> er heller ikke tilpasset en struktur med 15 områder og bør endres. Hvis ikke vil det kunne oppstå demokratiske utfordringer knyttet til at det vil bli veldig store forskjeller i antall medlemmer bak hver delegat fylkene imellom. Som kommentert ovenfor (innmeldte saker som ønskes behandlet i landsmøtet) er det også fremmet forslag om å endre sammensetningen av fylkestyrene.

---

<sup>20</sup> § 8 Landsmøtet, B sammensetning, 1. deltakere med stemmerett

Forbundsstyret er enig i at det bør vurderes endringer på de områder NSF, Agder foreslår. For å gi disse spørsmålene god nok behandling mener styret det bør settes av tilstrekkelig tid, og at det er landsmøtet som behandler forslag til vedtektsendringer på de sentrale områdene det her er snakk om.

Behovet for å endre vedtektene uavhengig av hvilken organisasjonsmodell landsmøtet velger er uttrykkelig også slått fast av advokatfirmaet Hjort.<sup>21</sup> I den eksterne bistanden knyttet til vedtektsendringer er det også anbefalt å tydeliggjøre rollefordelingen mellom administrative funksjoner (fylkeskontoret) og det politiske arbeidet (fylkesstyret).<sup>22</sup>

### **Forbundsstyrets mandat og kompetanse**

Forbundsstyret mener det bør gjennomføres en total revisjon av vedtektene, se egen landsmøtesak. Det er en stor fordel om innmeldte forslag til vedtektsendringer, forslag til vedtektsendringer fra ekstern advokat, nødvendige endringer som følge av valgt organisasjonsmodell og total revisjon av vedtektene kan diskuteres og besluttes samtidig. Det er hensiktsmessig om forslag til endringer er besluttet før eventuell gjennomføring av valg av nye fylkesstyret. Dette forutsetter et ekstraordinært landsmøte i 2024. Se kapittelet om «Tidspunkt for iverksetting av ny modell – overgangsordninger». Forbundsstyret legger opp til at landsmøtet 2023 kan vedta nødvendige vedtektsendringer som følger av valgt organisasjonsmodell dersom forbundsstyrets forslag om ekstraordinært landsmøte ikke lar seg gjennomføre.

Vedtektene har bestemmelser som er i motstrid med hverandre fra 01.01.2024, se landsmøtesak 5 om total revisjon av vedtektene. Den eksterne vurderingen understreker derfor at det vil oppstå utfordringer med tanke på den praktiske overgangen til organisasjonsstruktur etter 01.01.2024 dersom det ikke vedtas i landsmøtet hvordan dette skal foregå. Dersom landsmøtet ikke evner å fatte vedtak med nødvendige 2/3 flertall for bestemmelser som berører framtidig organisering i fylkesleddet, vil forbundsstyret etter nåværende vedtekter i neste periode ha en plikt til å legge til rette for å gjennomføre valg av 7 nye fylkesstyret. Med mindre landsmøtet vedtar å prolongere valgperioden til dagens fylkesstyret må forbundsstyret gjennomføre den lokaldemokratiske forankringen som vedtektene per i dag legger opp til, slik at NSF har et fungerende fylkesstyre per fylke til enhver tid. Styret må i en slik situasjon i januar 2024 dispensere fra aktuelle vedtektsbestemmelser, og vedta midlertidige endringer i disse slik at det kan gjøres nyvalg av fylkesstyret og andre nødvendige endringer. Forbundsstyret må sørge for at ny organisering for de fylkene som er nye etter oppløsningen ved årsskiftet kan iverksettes.<sup>23</sup>

### **Sammensetning av fylkesstyret, herunder frikjøp av nestleder**

I dialogen med fylkesleddet er det fra noen påpekt at det vil bli en skjevfordeling av frikjøpte ressurser til fylkesleder og nestleder mellom fylkene sett opp mot medlemstall. Dersom strukturen i fylkesleddet endres til 15 områder og alle fylker får frikjøpt fylkesleder og nestleder mener noen at store fylker bør få tilført mer frikjøp i fylket (ekstra nestleder). Dette er begrunnet i at store fylker har flere medlemmer, mange kommuner, de kan ha flere helseforetak, flere høyskoler med enda flere campuser, fylket kan være sammenslått med to stortingsbenker, fylket kan ha avdelingskontor og Oslo er eget tariffområde. Derfor vil fylker som er mindre i forhold til ovennevnte faktorer og som har like mye frikjøp i

---

<sup>21</sup> Notat fra Hjort fra 16. april 2023: «Vedtektenes krav til fylkesorganisering etter ny fylkesinndeling mv». (DM#1317727). Kap. 9, side 14-15 og kap. 10.1 side 16. Vedlagt.

<sup>22</sup> Notat fra Hjort fra 7. juni 2023: «Vedtektsendringer», kap. 2 side 3. (Vedlagt)

<sup>23</sup> Notat fra Hjort fra 16. april 2023: «Vedtektenes krav til fylkesorganisering etter ny fylkesinndeling mv». (DM#1317727). Kap. 8.1, side 12-14. Vedlagt.

fylkesledelsen kunne utføre mer politisk arbeid. De som har fremmet ovennevnte syn mener dette bør kompenseres for i store fylker slik at det blir gitt samme forutsetninger for å nå politiske målsettinger.

Det er som tidligere omtalt fra fylkesleddet sendt inn forslag til landsmøtesak om endring av vedtekter ved 15 fylkesstyres.<sup>24</sup> I saken argumenteres det med at landsmøtet må vurdere om det er riktig prioritering av organisasjonens ressurser at det blir flere frikjøpte nestledere – også i de minste fylkene – og om dette medfører riktig fordeling av ressurser mellom fylkene. Det foreslås konkret at det skal være frikjøpte nestledere i de 10 største fylkene og at nestledere i fylker uten frikjøpt tid kan frikjøpes på enkeltoppdrag for organisasjonen. Saken er fremmet sammen med forslag om å endre sammensetning av fylkesstyret både med tanke på ordinære medlemmer, faggrupperepresentanter og studentrepresentanter.

Forbundsstyret har vedtatt at ordningen med frikjøp av nestledere skal evalueres i neste landsmøteperiode. Styret mener forslaget om å endre på ordningen med frikjøp av nestleder bør behandles sammen med øvrige forslag om endringer i fylkesstyrets sammensetning. Vi mener som tidligere omtalt at disse spørsmålene bør inn i sak om totalrevisjon av vedtektene og etter at nestlederrollen er evaluert. Forbundsstyret vil igjen påpeke at dette er spørsmål som bør behandles og besluttes av landsmøtet.

## Tidspunkt for iverksetting av valgt organisasjonsmodell – overgangsordning

Landsmøtet får til behandling tre saker som berører framtidig organisering av fylkesleddet og som må sees i sammenheng: 1. Framtidig organisering av fylkesleddet i NSF (denne saken), 2. Total revisjon av vedtektene og eventuelt 3. Framtidig organisering av fylkesleddet i NSF – behandling av vedtekter for valgt modell.

Forbundsstyrets forslag til vedtakspunkter i denne saken om framtidig organisering av fylkesleddet er avhengige av hverandre og av LM-sak om totalrevisjon av vedtektene. Hvilken modell for framtidig organisering i fylkesleddet landsmøtet vedtar har betydning for forslaget om nytt valgtidspunkt for fylkesstyret og tidspunkt for iverksetting av eventuell ny organisasjonsmodell.

### Overgangsordning

Forbundsstyrets anbefaling for landsmøtet er som beskrevet tidligere å vedta modellen med 15 fylkesstyres og 15 fylkeskontor. Dersom denne modellen eller den hybride modellen blir vedtatt, må det legges til rette for en overgangsordning hvor organisasjonen kan tilpasses ny struktur. Det må gjøres endringer i vedtektene slik at valgperioden til de 3 berørte fylkesstyrene avbrytes, og det må iverksettes nyvalg i de 7 nye fylkene. Med gjeldende vedtektsbestemmelser (figur 1 nedenfor) er dette ikke mulig innen 01.01.2024 når Viken, Vestfold og Telemark samt Troms og Finnmark splittes opp. De berørte fylkesorganisasjonene må gjennomføre en prosess der det velges lokale nominasjonskomiteer, komiteene må få opplæring og nominasjonsprosess gjennomføres, nye fylkesmøter må planlegges og gjennomføres samtidig med at implementering av ny organisering må forberedes og gjennomføres (opprette nye kontorer, endre andre, flytte ansatte mv.) Landsmøtet vil i denne saken få framlagt forslag med betydning for vedtektene slik at det legges til rette for et tidsvindu der ovennevnte prosess kan gjennomføres.

### Framtidig organisasjonsmodell med 15 fylkesstyres

Dersom landsmøtet vedtar modell med 15 fylkesstyres og 15 fylkeskontor eller den hybride modellen er det sentralt å bestemme tidspunkt for gjennomføring av valgene i de 7 nye fylkene, noe som også vil

---

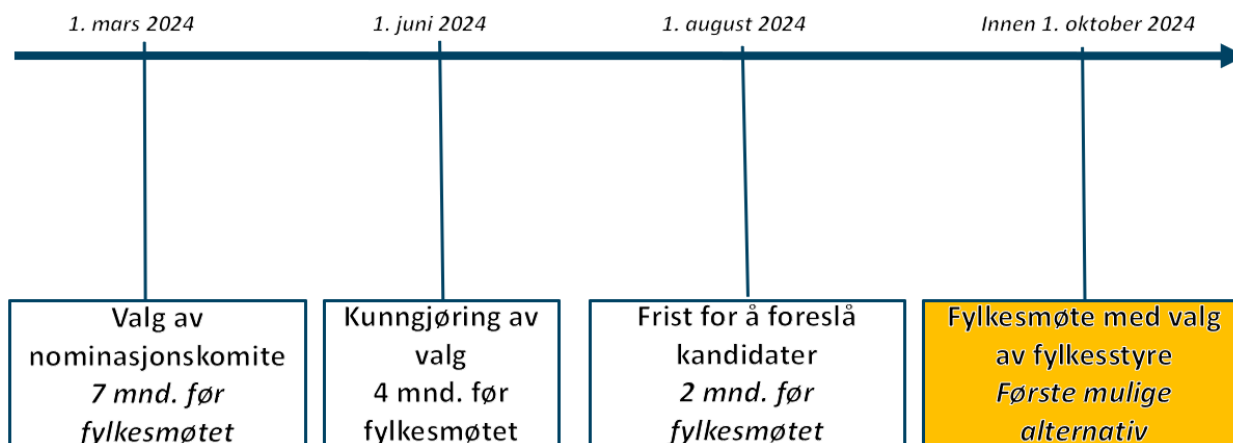
<sup>24</sup> NSF Agder: Landsmøtesak 2023 – Vedtektsendringer med 15 fylker, (DM#1318772). Vedlagt.

avklare når ny organisasjonsmodell kan iverksettes. I forbindelse med forbundsstyresak i 2022 om prolongering av valgperioden til etter landsmøtet 2023, ble tre aktuelle tidspunkt for gjennomføring av valg vurdert. Etter en høringsrunde i fylkesstyrene der også 1. april og 1. juni var alternativer ble 1. oktober 2023 vurdert som mest fordelaktig<sup>25</sup>. Med bakgrunn i denne prosessen, som er tilsvarende ev. gjennomføring av fylkesmøter for å velge fylkesstyrer i de 7 nye fylkene i 2024, har styret vurdert at 1. oktober 2024 er forankret som tidspunkt for ev. valg av nye fylkesstyrer.

Dette innebærer en overgangsfase på 9 måneder inn i ny fylkesstruktur. Denne fasen vil legge til rette for en forsvarlig nominasjonsprosess og gjennomføring av nyvalg som ikke kommer for tett opp på hovedtariffoppgjøret. Å gjennomføre forhastede nominasjonsprosesser og valg for så ikke å ha nødvendige kontorfasiliteter tilgjengelig er neppe heller klokt. Forbundsstyret kan derfor ikke støtte andre setning i forslaget fra NSF Troms og Finnmark: «*Det betyr at vi fra 1. januar 2024 har 15 fylker med tilhørende politisk og administrativ organisering.*»<sup>26</sup>

Aktuelle valgbestemmelser og tidsvindu framkommer av figuren nedenfor. Vedtektene og lokalt valgreglement bestemmer nominasjons- og valgprosessen.

Figur 1. Valg av 7 nye fylkesstyrer i oppløste fylker – innen 1. oktober 2024.



Før nominasjonskomiteer kan velges må alle bestemmelser knyttet til valg være besluttet og gjort kjent for nominasjonskomiteene. Dersom fylkesmøtet skal avvikles innen 1. oktober, tilsier gjeldende valgbestemmelser at 1. mars (7 måneder før valget) er siste alternative tidspunkt for valg av nominasjonskomite, se figur ovenfor. Valget gjennomføres av hovedtillitsvalgte som må samles før 1. mars. Det innebærer at forutsetningene for nominasjonskomiteens arbeid<sup>27</sup> må være klart allerede i februar.

Forbundsstyret vil ikke anbefale å forkorte perioden organisasjonen skal arbeide med å fremme kandidater ved å dispensere fra vedtektene. Nominasjon og valg av gode kandidater dreier seg ikke bare om nominasjonskomiteen, men arbeid som må gjennomføres i hele fylkesapparatet for å finne og fremme kandidater.

Dersom valg av nye fylkesstyrer skal være mulig innen 1. oktober 2024 må landsmøtet 2023 få framlagt sak om – og vedta nødvendige vedtektsendringer for å gjennomføre valgene. Forbundsstyret vil legge fram landsmøtesak om behandling av vedtekter for valgt modell som ivaretar dette.

<sup>25</sup> FS-sakene 26/2022 (DM#1267408) og 31/2022 (DM#1272151).

<sup>26</sup> NSF Troms og Finnmark: Sak til landsmøtet 2023. Fremtidig organisering av NSF. (DM1320427) Vedlagt.

<sup>27</sup> Bla. hvor mange medlemmer i fylkesstyret.

## Nytt valgtidspunkt for fylkesstyret

I innsendt sak fra NSF Agder<sup>28</sup> foreslås det vedtektsendringer som innebærer nytt valgtidspunkt for fylkesstyret. Forslaget innebærer at fylkesmøter med valg av fylkesstyrer skal gjennomføres innen 1. april i oddetallsår som ikke er landsmøteår. NSF Agder foreslår også at «*valgene av nye fylkesstyrer som planlegges gjennomført i 2024, flyttes til 2025 og gjennomføres innen første april. De andre fylkene skal også gjennomføre valg på nytt fylkesstyre i samme periode*».

Hovedårsaken til at NSF Agder foreslår vedtektsendringen er: «*I dagens vedtekter så skal valg av fylkesstyrer gjennomføres i løpet av månedene innen 1. april samme år som landsmøte skal arrangeres. I den samme perioden jobbes det i organisasjonen med å forberede saker til landsmøte. Et valg av fylkesstyrer kan føre til stor utskifting av den politiske ledelsen i fylkene. Årsaken til at vedtektene har lagt opp til at valgene skal skje i denne perioden er at fylkesmøtene også skal velge landsmøtedelegater og skal være en politisk arena der politikken behandles og det fattes vedtak som igjen kan brukes i påvirkningen inn mot landsmøte. Samtidig så ser en at organisasjonen er veldig sårbar i denne valgperioden ute i fylkene. Det er ikke gunstig for organisasjonen når saker skal forberedes inn mot landsmøtene. Det er viktig at hele organisasjonen er deltakende når fremtidens politikk skal utformes og vedtas.*

Forbundsstyret er enig i at organisasjonen bør ha en struktur som legger til rette for at politisk ledelse i fylkene ikke skiftes ut i landsmøteåret. Styret synes forslaget fra NSF Agder er godt og anbefaler landsmøtet å vedta dette.

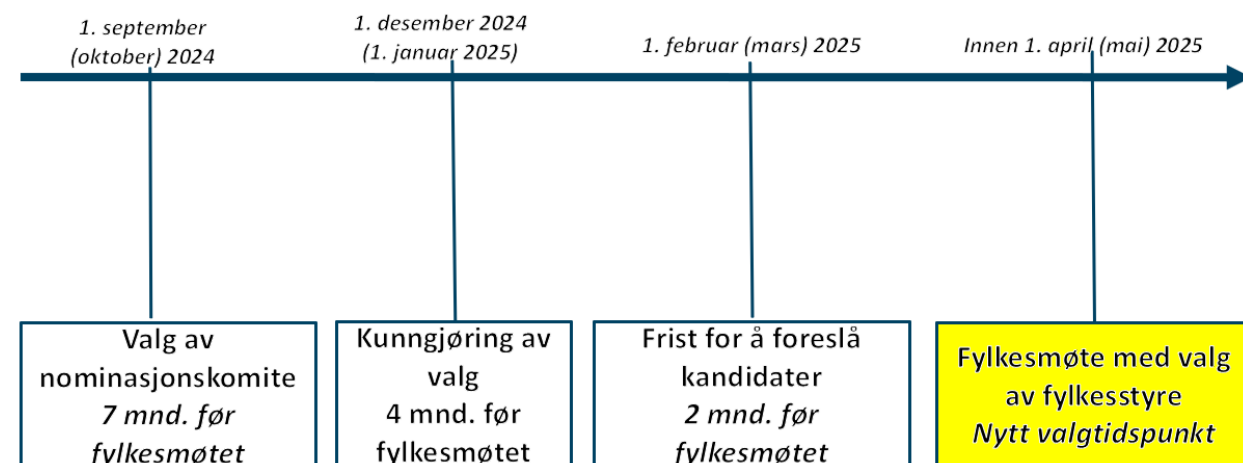
Bedre tid til å gjennomføre nødvendige vedtektsendringer og valg av nye fylkesstyrer

Figur 2 illustrerer et viktig poeng med forslaget fra NSF Agder: valget av nominasjonskomiteer kan gjøres om lag et halvt år senere enn ved valgtidspunkt 1. oktober. Dette gir en lengre overgangsperiode og organisasjonen bedre tid til å gjøre nødvendige vedtektsendringer som bør gjelde ved valgene av fylkesstyrer, og til å gjennomføre andre forberedelser før nominasjonsprosess og valg. Forbundsstyret skjønner at lengden på overgangsperioden kan oppleves lang for de som venter på iverksetting av ny modell. Styret håper det er mulig å leve med at overgangsperioden eventuelt blir forlenget noen få måneder med forslaget om 1. april som frist for å gjennomføre valgene.

Figur 2. Valg av nye fylkesstyrer innen 1. april 2025.

---

<sup>28</sup> NSF Agder: Landsmøtesak 2023 Demokratiet i NSF – endring på valg av fylkesstyret og landsmøtedelegater, (DM#1318078). Vedlagt.



Forbundsstyret anbefaler landsmøtet å vedta forslaget om nytt tidspunkt for fylkesmøter med valg av fylkesstyret innen 1. april i oddetallsår som ikke er landsmøteår. Styret anbefaler videre at ved overgang til 15 fylkesstyret skal valgene gjennomføres i alle 15 fylker samtidig innen 1. april 2025. Hvis landsmøtet gjør slikt vedtak, vil iverksetting av ny organisasjonsmodell i det enkelte fylke være når valgene av fylkesstyret er gjennomført senest 1. april 2025. Forbundsstyret ser at det ikke vil ha store praktiske konsekvenser om det blir gitt dispensasjon til 1. mai hvis noen av fylkene ikke rekker å gjennomføre valget innen 1. april.

Et mulig scenario er at landsmøtet vedtar nytt valgtidspunkt for fylkesstyret innen 1. april i oddetallsår som ikke er landsmøteår, men velger et tidligere tidspunkt som iverksetting av ny modell med 15 fylkesstyret. Dette er mulig hvis de 7 oppløste fylkene gjennomfører valg innen 1. oktober 2024 (se figur 1) og de øvrige 8 innen 1. april 2025. For at de 7 oppløste fylkene skal komme ajour med nytt valgtidspunkt, må de enten gjennomføre nytt valg innen 1. april 2025 sammen med øvrige 8 fylker, eller det må dispenseres fra vedtektene slik at valgene høsten 2024 gjøres gjeldende fram til 2029.

Dersom landsmøtet ikke vedtar nytt tidspunkt for valgene av fylkesstyret innen 1. april 2025, eller tilsvarende forslag om valgtidspunkt som måtte komme under landsmøtet, vil gjeldende valgbestemmelser om tidspunkt for valg av fylkesstyret være gjeldende. Valgene av nye fylkesstyret skal da gjennomføres innen 1. oktober 2024. Prosess og tidspunkter som i figur 1 vil gjelde. Neste ordinære fylkesmøte med valg av fylkesstyret skal da gjennomføres innen 1. april 2027.

### **Endringer i valgbestemmelser bør vedtas før eventuelt valg av nye fylkesstyret**

Som omtalt tidligere, er det en stor fordel om innmeldte forslag til vedtektsendringer, forslag til vedtektsendringer fra ekstern advokat, nødvendige endringer som følge av valgt organisasjonsmodell og total revisjon av vedtektene kan diskuteres og besluttes samtidig. Da flere av forslagene til endringer dreier seg om gjennomføring av valg og sammensetting av fylkesstyret er det hensiktsmessig om forslag til endringer er besluttet før eventuell gjennomføring av valg av nye fylkesstyret.

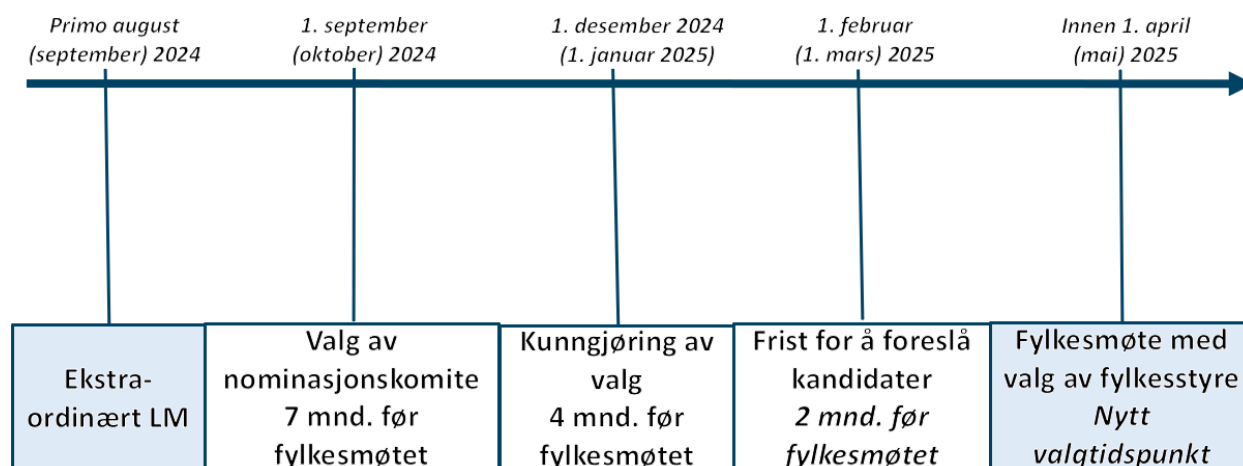
Dersom landsmøtet vedtar modellen med 15 fylkesstyret og 15 fylkeskontor eller den hybride modellen, nytt valgtidspunkt innen 1. april i oddetallsår som ikke er landsmøteår og iverksetting av ny modell med 15 fylkesstyret innen 1. april 2025 er dette mulig.

Forbundsstyret har vurdert å foreslå for landsmøtet at styret gis utvidede fullmakter til å fatte midlertidige endringer i vedtekter og valgreglement slik at ovennevnte prosess kan gjennomføres. Styret



mener endringene som bør gjennomføres dreier seg om viktige strukturelle forhold som det ligger opp til landsmøtet å fatte vedtak om. Dersom landsmøtet vedtar forbundsstyrets forslag i vedtakspunktene 2, 3, 4 og 5 i denne saken, og støtter forslaget om å gjennomføre en total revisjon av vedtektene (se landsmøtesak om total revisjon av vedtektene) vil forbundsstyret derfor anbefale at det blir innkalt til ekstraordinært landsmøte (vedtektene § 8 G) for å behandle forslagene. I figuren nedenfor er det illustrert hvordan dette kan la seg gjennomføre i ovennevnte prosess.

Figur 3. Valg av nye fylkesstyres innen 1. april 2025 etter at det er gjennomført ekstraordinært landsmøte som har behandlet total revisjon av vedtektene.



Forbundsstyret har selvfølgelig forståelse for at landsmøtet kan gjøre andre vedtak enn foreslått fra forbundsstyret. Dette vil kunne gi flere scenarier. Noen aktuelle er:

- Modell med 11 fylkesstyres og 11 fylkeskontor og nytt tidspunkt for valg av fylkesstyres blir vedtatt: Det vil da ikke være behov for å gjennomføre valg av fylkesstyres før i 2025. Dersom det også blir gjort vedtak om å totalrevidere vedtektene vil dette kunne gjennomføres og vedtas i ekstraordinært landsmøte slik at fylkesmøter med valg av fylkesstyres kan gjennomføres etter nytt valgreglement innen 1. april 2025.

Dersom landsmøtets beslutninger ender opp med en modell med 11 fylkesstyres og 11 fylkeskontor og ikke nytt tidspunkt for valg av fylkesstyres, innebærer det en videreføring av dagens valgordning. Vedtektsendringer som landsmøtet 2023 (egen sak) må ta stilling til er ikke mange. Med en videreføring av dagens modell er det god grunn til å se for seg at vedtektsbestemmelser om valg og valgreglement vedtatt i landsmøtet 2019, kan legges til grunn også for valgene som må gjennomføres i 2027. Den totale revisjonen av vedtektene kan da legges fram for landsmøtet i 2027.

- Dersom en av modellene med 15 fylkesstyres og endret tidspunkt for valg av fylkesstyres vedtas vil landsmøtesak om behandling av vedtekter for valgt modell ikke trenge behandling i landsmøtet 2023. Total revisjon av vedtektene inklusive bestemmelser om valg vil da måtte vedtas av ekstraordinært landsmøte dersom det skal gjennomføres valg til fylkesstyres i neste landsmøteperiode. Alternativt kan nytt valgtidspunkt iverksettes i 2029, noe som vil gi en veldig lang overgangsperiode som forbundsstyret ikke vil anbefale.

Hvis modell med 15 fylkesstyres vedtas, men forslaget om å endre tidspunkt for valg av fylkesstyres faller, må landsmøtet 2023 vedta nødvendige endringer i vedtektene og valgreglement slik at valg til de 7 oppsplittede fylkene kan gjennomføres innen 1. oktober 2024. Blant de forhold som har med fylkesstruktur å gjøre og som da bør vedtas av landsmøtet 2023 er blant annet:

- Hvor mange ordinære medlemmer som skal velges til det enkelte fylkestyret
- Om det skal være frikjøpte fylkesnestledere i alle fylker
- Hvor mange studentmedlemmer som skal velges
- Sammensetting av landsmøtedelegasjoner
- Andre aktuelle bestemmelser i vedtektene og lokalt valgereglement som har med valg å gjøre

Det vil fortsatt være behov for å gjennomføre en totalrevisjon av vedtektene, men hensikten med å innkalle til ekstraordinært landsmøte er ikke like sterkt gjeldende lenger. Reviderte vedtekter kan da behandles på ordinært landsmøte i 2027.

Forbundsstyret har et sterkt ønske om at landsmøtet i 2023 i hovedsak skal dreie seg om å diskutere politikk – ikke indre organisatoriske forhold. Styret er bekymret for at en sak om vedtektsendringer som skissert ovenfor kan ta mye tid fra nødvendige politiske diskusjoner.

### Samlet vurdering:

Forbundsstyret opplever saken om framtidig fylkesorganisering som komplisert med mange elementer som henger sammen. Det er ingen tvil om vedtektenes gode intensjoner, men i flere tilfeller griper enkeltbestemmelser knyttet til et tema over i andre temaer og gir utilsiktede virkninger. Grunnleggende bestemmelser om strukturen er også vedtatt i en annen tid.

Fra ekstern juridisk ekspertise er det med glimt i øyet kommentert at bestemmelsene i vedtektene som har betydning for NSF's fylkesorganisering sett i lys av endret nasjonal fylkesorganisering er utydelige, det er umulig å innrette seg etter alle bestemmelser samtidig, og de framstår som en gordisk knute.<sup>29</sup> Forbundsstyret vil ikke karakterisere verken vedtektene eller situasjonen med oppsplitting av fylker som foranlediger denne saken. Men både interne og eksterne vurderinger av vedtektene er med på å begrunne hvorfor forhold knyttet til nettopp vedtektene har fått stor plass i denne landsmøtesaken.

Det er en stor fordel, som tidligere nevnt, om innmeldte forslag til vedtektsendringer, forslag til vedtektsendringer fra ekstern advokat, nødvendige endringer som følge av valgt organisasjonsmodell og total revisjon av vedtektene kan diskuteres og besluttes samtidig. Det er hensiktsmessig om forslag til endringer er besluttet før eventuell gjennomføring av valg av nye fylkestyrer. Dette forutsetter et ekstraordinært landsmøte i 2024.

Forbundsstyret mener tiden er inne for å endre vedtektene slik at organisasjonens interne organisering i framtiden ikke er avhengig av strukturer som bestemmes av andre. Styret mener videre at anbefalingene til landsmøtet i denne saken vil legge til rette for at valgereglementet og vedtekter kan endres før det velges nye fylkestyrer. Sammen med sak om total revisjon av vedtektene mener forbundsstyret at vi har lagt fram forslag for landsmøtet som vil kunne føre til at vedtektene i større grad vil legge til rette for effektiv organisering og drift, og dessuten muliggjøre at det politiske virket får gode arbeidsforhold.

NSF står overfor store utfordringer og vi bør bruke tiden i landsmøtet effektivt til å utforme og iverksette politikk. Styret håper landsmøtet 2023 blir preget av gode politiske diskusjoner. Forbundsstyret oppfatter at det i denne saken er lagt til rette for å vedta en organisasjonsmodell og et iverksettningstidspunkt for denne som kan få flertall i landsmøtet.

Med vennlig hilsen

<sup>29</sup> Advokat Hansteen fra advokatfirmaet Hjort i saksinnledning til forbundsstyremøtet 27.04.2023.

Norsk Sykepleierforbund

Lill Sverresdatter Larsen  
forbundsleder

Rune Hallingstad  
generalsekretær

## **Landsmøtets endelige vedtak: (Når saken arkiveres)**

### Vedlegg:

- Rapport: Lokal organisering i NSF (DM#1280829).
- Notat fra advokatfirmaet Hjort: Vedtektenes krav til fylkesorganisering etter ny fylkesinndeling mv. (DM#1317727.)
- Notat fra advokatfirmaet Hjort fra 7. juni 2023: «Vedtektsendringer». (DM#1327697).
- Kostnader fylkeskontor. (DM#1325049).
- Regnskapstall Nordland. (DM#1326100).
- Framtidig organisering av NSF, (side 4, sak 2). Innsendt sak fra Troms og Finnmark. (DM#1320427)
- Framtidig organisering av NSF. Innsendt sak fra Innlandet. (DM#1320379).
- Demokratiet i NSF – endring av valgtidspunkt for fylkesstyrer mv. Innsendt sak fra Agder.(DM#1318078).
- Endring av vedtektene ved 15 fylkesstyrer. Innsendt sak fra Agder. (DM#1318772).
- Konsulentforeningens innspill til forbundsstyret i FS-sak 17/23 framtidig organisering av fylkesleddet i NSF. (DM#1318996)
- Vernetjenestens kommentarer til forbundsstyret i FS-sak 25/23 Framtidig organisering av fylkesleddet i NSF. (DM#1324729)